

Sygn. akt III KK 218/22

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 czerwca 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Tomasz Artymiuk (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Barbara Skoczowska

SSN Paweł Wiliński

Protokolant Katarzyna Gajewska

w sprawie **T. S.**

skazanego wyrokiem łącznym,

po rozpoznaniu w Izbie Karnej

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

w dniu 7 czerwca 2022 r.,

kasacji, wniesionej przez Rzecznika Praw Obywatelskich,

w zakresie rozstrzygnięcia o karze łącznej pozbawienia wolności, na korzyść
skazanego,

od prawomocnego wyroku łącznego Sądu Rejonowego

w Ropczycach z dnia 29 października 2019 r.,

sygn. akt II K 133/19

**uchyla pkt I zaskarżonego wyroku w części dotyczącej
rozstrzygnięcia o karze łącznej pozbawienia wolności orzeczonej
wobec skazanego i w tym zakresie przekazuje sprawę Sądowi
Rejonowemu w Ropczycach do ponownego rozpoznania.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem łącznym Sądu Rejonowego w Ropczycach z dnia 29 października 2019 r., sygn. akt II K 133/19, połączono kary pozbawienia wolności wymierzone skazanemu T. S. wyrokami: Sądu Rejonowego w Dębicy z dnia 5 września 2016 r., sygn. akt. II K 351/16, w wysokości 5 miesięcy pozbawienia wolności oraz Sądu Rejonowego w Ropczycach z dnia 31 stycznia 2018 r., sygn. akt. II K 144/17, w wysokości 3 lat pozbawienia wolności i w pkt. I wyroku łącznego orzeczono wobec skazanego karę łączną w wymiarze 3 lat i 3 miesięcy pozbawienia wolności, zwalniając T. S. od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów postępowania (pkt II wyroku).

Wobec niezaskarżenia przez żadną ze stron wyrok łączny uprawomocnił się w dniu 6 listopada 2019 r.

Od wskazanego wyżej orzeczenia Sądu Rejonowego w Ropczycach kasację „w części, dotyczącej rozstrzygnięcia o karze łącznej pozbawienia wolności, orzeczonej wobec T. S.” – w trybie art. 521 k.p.k., na korzyść skazanego T. S. – wniósł w dniu 29 kwietnia 2022 r. Rzecznik Praw Obywatelskich.

Autor kasacji zarzucił temu wyrokowi „rażące i mające istotny wpływ na jego treść naruszenie przepisu prawa karnego materialnego, to jest art. 86 § 1 k.k., polegające na orzeczeniu, na podstawie tego przepisu, wobec T. S. w pkt. I części dyspozytywnej wyroku łącznego, w wyniku połączenia kar 5 miesięcy pozbawienia wolności orzeczonej na mocy wyroku Sądu Rejonowego w Dębicy o sygn. II K 351/16 oraz 3 lat pozbawienia wolności orzeczonej na mocy wyroku Sądu Rejonowego w Ropczycach o sygn. II K 144/17, przy czym Sąd Okręgowy w Rzeszowie wyrokiem z dnia 31 stycznia 2019 r., sygn. akt III Ka 29/19, obniżył orzeczoną wobec oskarżonego wyrokiem Sądu Rejonowego w Ropczycach karę pozbawienia wolności do 2 lat i 4 miesięcy, kary łącznej pozbawienia wolności w wymiarze 3 lat i 3 miesięcy, to jest w rozmiarze wyższym od sumy podlegających łączeniu kar jednostkowych”.

Mając powyższe na względzie Rzecznik Praw Obywatelskich wniósł o:

1. dopuszczenie dowodu z dokumentów znajdujących się w aktach sprawy Sądu Rejonowego w Ropczycach o sygn. II K 144/17 na okoliczność, że

Sąd Okręgowy w Rzeszowie wyrokiem z dnia 31 stycznia 2019 r., sygn. akt III Ka 29/19, obniżył orzeczoną wobec skazanego T. S. wyrokiem Sądu Rejonowego w Ropczycach, o sygn. II K 144/17, karę pozbawienia wolności do 2 lat i 4 miesięcy;

2. uchylenie wyroku w zaskarżonej części i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu w Ropczycach w tym zakresie do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja Rzecznika Praw Obywatelskich, wniesiona na korzyść skazanego, jest oczywiście zasadna, co uprawniało do jej uwzględnienia na posiedzeniu bez udziału stron w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

Wprawdzie w pierwszym rzędzie zaskarżonemu orzeczeniu powinien zostać postawiony zarzut naruszenia prawa procesowego (art. 366 § 1 k.p.k. i art. 410 k.p.k.), nie ulega jednak wątpliwości, że skutkiem takich naruszeń było również naruszenie i to rażące przepisu prawa materialnego wskazanego w zarzucie, co wobec kierunku kasacji i jej interpretacji, z uwzględnieniem regulacji art. 118 § 1 i 2 k.p.k., pozwalało na jej uwzględnienie w całości.

Jak trafnie podnosi skarżący, będący przedmiotem kasacji wyrok został wydany z rażącym naruszeniem prawa materialnego, które miało istotny wpływ na jego treść, to jest art. 86 § 1 k.k., odnoszącym się do orzeczonego w pkt. I części dyspozytywnej wyroku, wymiaru kary łącznej pozbawienia wolności. Stosownie bowiem do brzmienia art. 86 § 1 k.k. obowiązującego w dacie wydania analizowanego wyroku łącznego, sąd wymierzał karę łączną w granicach od najwyższej z kar wymierzonych za poszczególne przestępstwa do ich sumy, nie przekraczając jednak 810 stawek dziennych grzywny, 2 lat ograniczenia wolności albo 20 lat pozbawienia wolności.

Tymczasem, jak dalej słusznie wywodzi Rzecznik Praw Obywatelskich, uwadze Sądu Rejonowego w Ropczycach uszedł fakt, że Sąd Okręgowy w Rzeszowie wyrokiem z dnia 31 stycznia 2019 r. zmienił wyrok Sądu Rejonowego w Ropczycach z dnia 31 stycznia 2018 r., sygn. akt II K 144/17, w ten sposób, że orzeczoną wobec oskarżonego T. S. karę pozbawienia wolności w wysokości 3 lat obniżył do 2 lat i 4 miesięcy (k. 606 akt o sygn. II K 144/17).

Gruntowana analiza akt sprawy o sygn. II K 133/19 Sądu Rejonowego w Ropczycach nie pozostawia wątpliwości, że Sąd ten procedujący w przedmiocie wydania wyroku łącznego nie dysponował w dniu wydawania tego wyroku aktami Sądu Rejonowego w Ropczycach o sygn. II K 144/17. W aktach sprawy o sygn. II K 133/19 znajduje się jedynie kopia wyroku Sądu pierwszej instancji wydanego w sprawie o sygn. II K 144/17, nie zawierająca informacji o wydanym w tej sprawie wyroku Sądu drugiej instancji (k. 11-15). Jednocześnie *meriti* zignorował wskazanie zawarte w Informacji o osobie z Krajowego Rejestru Karnego, z której wynika, że wydany w sprawie o sygn. II K 144/17 wyrok Sądu Rejonowego w Ropczycach został skorygowany w instancji odwoławczej o czym świadczą zapisy o dacie uprawomocnienia się wyroku sądu *a quo* i wysokości orzeczonej nim kary (k. 9-9v, poz. 5).

Wobec takiego stanu rzeczy Sąd Rejonowy w Ropczycach orzekając w wyroku łącznym o połączeniu kar pozbawienia wolności orzeczonych: wyrokiem Sądu Rejonowego w Dębicy o sygn. akt. II K 351/16 w wymiarze 5 miesięcy pozbawienia wolności oraz Sądu Rejonowego w Ropczycach sygn. akt. II K 144/17, którym T. S. skazany został – po korekcie dokonanej przez Sąd Okręgowy w Rzeszowie w wyroku z dnia 31 stycznia 2019 r sygn. akt. III Ka 29/19 – na karę 2 lat i 4 miesięcy pozbawienia wolności, mógł orzec wobec T. S. karę łączną w wymiarze od 2 lat i 4 miesięcy pozbawienia wolności do 2 lat i 9 miesięcy pozbawienia wolności.

Wymierzając skazanemu, przy zastosowaniu art. 86 § 1 k.k., karę łączną pozbawienia wolności w wymiarze 3 lat i 3 miesięcy, Sąd dopuścił się rażącego naruszenia wskazanego przepisu prawa materialnego, gdyż nie zastosował się do zawartego w jego treści ograniczenia co do wymiaru kary łącznej pozbawienia wolności i orzekł tę karę w rozmiarze wyższym niż określony w tym przepisie. Opisane naruszenie miało zatem istotny wpływ na treść wyroku łącznego Sądu Rejonowego w Ropczycach, ponieważ doprowadziło do orzeczenia kary wyższej niż ta, którą, przy uwzględnieniu prawidłowo zgromadzonego materiału dowodowego, należało orzec.

Wobec powyższego brak wątpliwości, że doszło do obrazy art. 86 § 1 k.k., która to obraza stanowi rażące naruszenie prawa i ma istotny wpływ na treść

orzeczenia, gdyż skutkuje poniesieniem przez skazanego T. S. dolegliwość przekraczającej górny pułap możliwej do orzeczenia kary łącznej.

Omówione zaszłości implikowały zatem konieczność uchylenia wyroku łącznego w zaskarżonej części.

Procedując ponownie w sprawie Sąd Rejonowy w Ropczycach, uwzględniając zapatrywania prawne Sądu Najwyższego, rozstrzygnie w zakresie, w którym nastąpiło uchylenie, stosując – przy wymierzaniu kary łącznej pozbawienia wolności w ramach wyroku łącznego – przepis w art. 86 § 1 k.k.

Z tych względów orzeczono jak w części dyspozytywnej wyroku.

(r.g.)

[ms]